



SÖKANDE

Byggkult-Byggnadsvård och kulturmiljö AB, 559051-8048

MOTPART

Länsstyrelsen i Östergötlands län

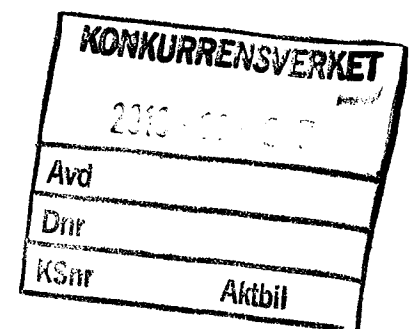
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 30 juli 2018 upphör därmed att gälla.



BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Östergötlands län genomför upphandlingen ”Riksintresse för kulturmiljövård” (dnr 436-5498-2018). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt LOU med tilldelningsgrunden det ekonomiskt mest fördelaktigaste anbudet utifrån lägsta pris. Genom tilldelningsbeslut den 9 juli 2018 antogs Bjerking AB som leverantör. Av det tillhörande upphandlingsprotokollet framgår att Byggkult-Byggnadsvård och kulturmiljö AB:s (nedan Bolaget) anbud inte kvalificerades för utvärdering i upphandlingen. Som skäl till att Bolaget diskvalificerades angavs att det saknades en tydlig beskrivning av arbeten som direkt relaterar till riksintresseutvärderingar i större skala.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta om rättelse på så sätt att ny anbudsutvärderingen genomförs varvid Bolagets anbud ska beaktas.

Länsstyrelsen bestrider bifall till ansökan.

VAD PARTERNA I HUVUDSAK ANFÖR

Bolaget

Ur upphandlingsprotokollet kan utläsas att Bolagets anbud diskvalificerades på grund av att det saknades en tydlig beskrivning av arbeten som direkt relaterar till riksintresseutvärderingar i större skala, även om arbeten som relaterar till detsamma men på en mer lokal nivå hade genomförts. Av utvärderingen framgår vidare att länsstyrelsen likställer kravet avseende liknande uppdrag med fördjupade och uppdaterade riksintressebeskrivningar. Att länsstyrelsen inte godkänner andra referensuppdrag än fördjupade riksintressebeskrivningar och att riksintressevärderingar ska vara av viss omfattning

framgår dock inte av upphandlingsdokumentet. Vidare har länsstyrelsen vid sin bedömning ställt krav på att riksintresserevideringarna ska vara av viss skala. Det är dock oklart om detta syftar på uppdragets volym eller kulturmiljöns storlek. Riksintressevärderingarnas skala är därmed ett kriterium som tillkom efter att tiden för att inkomma med anbud passerat.

Av de tolv referensuppdrag som redovisades i anbudet berör nio av dessa riksintressen för kulturmiljövård. I kulturmiljölagen (1998:808) och miljöbalken saknas begreppet ”riksintresse på lokal nivå”. Det finns inga krav på att ett kulturområde av riksintresse måste inneha en viss territoriell storlek, byggnadsmassa eller typ av kulturmiljövärde för att väga tyngre än andra riksintresseområden. Riksintressena för kulturmiljövård utgörs av ca 1 650 stycken områden. Samtliga riksintresseområdena har jämbördigt värde och står under samma lagskydd. Genom att likställa ”liknande uppdrag” med fördjupade och uppdaterade riksintressebeskrivningar har länsstyrelsen tillfört nya krav som inte framgår av upphandlingsdokumentet. Länsstyrelsen har därmed brutit mot transparensprincipen.

Ett riksintresse för kulturmiljövården är en värdefull kulturmiljö som skyddas enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Genom skyddet ska riksintressen ingå bland de värden som ges ett särskilt lagstöd vid avvägningar mot andra intressen. Riksintresseområden ska avspegla landets historia och är varierande till såväl storlek som kulturhistoriskt innehåll. Ett riksintresse utgör alltså inte en speciell typ av kulturmiljö utan beskriver ett lagskyddat område med kulturhistoriska värden av stor betydelse ur ett nationellt perspektiv. Det krävs inte annan kompetens för att inventera, beskriva och värdera ett riksintresse än för att inventera, beskriva och värdera andra komplexa och kulturhistoriska värdefulla miljöer. Det är därför för den aktuella upphandlingen oväsentligt om anbudsgivarna tidigare har arbetat med riksintressebeskrivningar. Det ska även framhållas att en kulturmiljö bestående av bebyggelse,

fornlämningar och andra landskapselement inte per automatik är mer komplex endast för att den utgör ett riksintresse för kulturmiljövården än t.ex. en kommunalt utpekad kulturmiljö eller en kulturmiljö som är skyddad enligt kulturmiljölagen.

Begreppet ”liknande uppdrag” är tydligt definierat i upphandlingsdokumentet som uppdrag som gäller beskrivning, analys och värdering av komplexa kulturhistoriska miljöer bestående av bebyggelse, fornlämningar och andra landskapselement samt av förmedling av resultaten i ord och bild. Anbudsgivaren ska klara av materialinsamling, fältstudier, analys av tillgängligt material samt fältinsamlat material, kulturhistorisk värdering och revidering av riksintressen för kulturmiljövården.

Länsstyrelsen har diskvalificerat anbudet eftersom Bolaget inte tidigare har arbetat med riksintesserevideringar, trots att detta inte formulerades som ett krav i upphandlingsdokumentet. Referensuppdragen visar dock att Bolaget har kompetens och erfarenhet av att beskriva, analysera och värdera komplexa kulturmiljöer som ligger inom och utanför riksintresseområden. Att anbudsgivaren huvudsakliga uppdrag ska vara att revidera riksintressen framgår inte av upphandlingsdokumentet. Länsstyrelsens framförda krav på att anbudsgivaren ska ha riksintressen, revidering av riksintressen eller fördjupningar av riksintressebeskrivningar för kulturmiljön som huvudsakliga uppdrag strider därmed mot principen om transparens och proportionalitetsprincipen.

Bolagets offererade konsulter har den i upphandlingsdokumentet efterfrågade erfarenheten av liknande uppdrag, det vill säga uppdrag som gäller beskrivning, analys och värdering av komplexa kulturhistoriska miljöer bestående av bebyggelse, fornlämningar och andra landskapselement samt förmedling av resultaten i ord och bild. Samtliga offererade konsulter har också

utfört uppdrag som direkt relaterar till riksintresseområden för kulturmiljövården. Kravet på att klara av materialinsamling, fältstudier, analys av tillgängligt material samt fältinsamlat material, kulturhistorisk värdering och revidering av riksintressen för kulturmiljövården är därmed uppfyllt.

Om endast uppdrag med specifika riksintresserevideringar räknas som liknande uppdrag utesluts kvalificerade leverantörer som har gedigen erfarenhet och kompetens av uppdrag som berör andra komplexa kulturmiljöer. Det finns endast ett begränsat antal aktörer som arbetar med riksintresserevideringar och uteslutningen av andra kvalificerade anbudsgivare har en konkurrensbegränsade effekt som inte är förenlig med upphandlingslagstiftningen. Genom att likställa liknande uppdrag med fördjupade och uppdaterade riksintressebeskrivningar har länsstyrelsen ställt krav som går utöver vad som behövs för att uppnå syftet med upphandlingen och har därmed brutit mot proportionalitetsprincipen.

Det ska även framhållas att det i upphandlingsprotokollet saknas en redovisning avseende hur referensuppdragen utvärderades. Det framgår inte om länsstyrelsen bedömt samtliga tolv redovisade referensuppdrag. Länsstyrelsen har därmed brutit mot transparensprincipen. Vidare framgår det inte om länsstyrelsen har tagit kontakt med någon av de sammanlagt elva referenspersonerna.

Länsstyrelsen har inte framfört något giltigt skäl till att referensuppdrag inte är relevanta för det aktuella uppdraget som innebär att beskriva, värdera och analysera Östergötlands riksintresseområden för kulturmiljövård. Inget av referensuppdragen berör, som länsstyrelsen påstår, enskilda byggnader, ny bebyggelse eller planering av vägar eller vindkraft. Istället har alla utredningar sin utgångspunkt i frågeställningen vilka kulturhistoriska värden som finns i området och hur dessa värden berörs av de planerade åtgärderna. Att

kunna svara på denna fråga förutsätter att konsulterna har förmågan att analysera och värdera hela kulturmiljöer samt har kompetens, erfarenhet och insikt i komplexiteten av respektive kulturmiljö. Det är inte minst just konsulternas långa erfarenhet av kulturmiljöarbete i de flesta svenska landskap och till och med hela Norden som skapar förutsättningar för att kunna bedöma om kulturhistoriska lämningar och landskap har enbart regionalt eller lokalt kulturhistoriskt värde eller om dessa är av riksintresse. Samtliga redovisade referensuppdrag uppfyller kravet på liknande uppdrag och Bolagets anbud borde därmed rätteligen ha utvärderats. Vidare har Bolaget lämnat lägst pris och har därmed lidit eller i vart fall riskerat att lida skada till följd av länsstyrelsens agerande.

Länsstyrelsen

I anbudsförfrågan efterfrågades att anbudsgivarna ska ha erfarenhet av liknande uppdrag, det vill säga uppdrag som gäller beskrivning, analys och värdering av komplexa kulturhistoriska miljöer bestående av bebyggelse, fornlämningar och andra landskapselement samt av förmedling av resultaten i ord och bild. Anbudsgivarna ska vidare klara av materialinsamling, fältstudier, analys av tillgängligt material samt fältinsamlat material, kulturhistorisk värdering och revidering av riksintressen för kulturmiljövården. Det ska härvid särskilt noteras att detta efterfrågas för hela riksintressen, det vill säga inte för delar av riksintressen och att upphandlingen rör revidering av riksintresseområden för kulturmiljövården.

Det bör förtydligas att kravet ”liknande uppdrag” inte likställs med ”fördjupade och uppdaterade riksintressebeskrivningar”. Det aktuella kravet innebär att anbudsgivaren ska klara av revidering av riksintressen för kulturmiljövården samt fördjupning och uppdatering av sådana viktiga delar av förfrågan då det är det som uppdraget går ut på. Bolaget bedömdes inte ha visat tillräcklig erfarenhet av riksintesserevideringar på den nivå som efterfrågas

i avsnitten 1.2, 5.1.1, 5.1.3 och 5.1.3.1 i upphandlingsdokumentet. I sitt anbud omnämner Bolaget inte riksintressen, revidering av riksintressen eller fördjupningar av riksintressebeskrivningar för kulturmiljövården som huvudsakliga referensuppdrag.

Bolaget anför att det redovisade tolv referensuppdrag i anbudet. I anbudet angavs totalt arton projekt i urval eller som referensuppdrag. I första hand bedömdes de tolv referensuppdrag som följer referensuppdragsmallen, men en översiktlig bedömning gjordes även av de andra referensuppdragen som endast är listade med rubriker. Vidare har referenskontakt genomförts i enlighet med avsnittet 6.1.1 i upphandlingsdokumentet.

De uppdrag som Bolaget refererar till kopplar enbart till viss del av det som krävs i upphandlingsdokumentet. Bolagets redovisade referensuppdrag är inte att likställa med liknande uppdrag i den meningen att referensuppdragen inte innefattar en fullständig riksintressebeskrivning eller motsvarande för ett "helt" riksintresseområde. Referensuppdragen rör antikvariskt sakkunnighetsutlåtande i bygglovsärende eller planärenden, kulturhistoriska utredningar och analyser inför nybyggnation eller tillbyggnader i och utanför riksintresseområden, vård- och underhållsplaner för byggnadsminnen, kulturmiljöanalyser av bebyggelsemiljöer, arkeologiska undersökningar och utredningar, bedömning av fördjupad översiktsplan och forskningsprojekt rörande kompensationsåtgärder och kulturmiljöer. Ett antal av Bolagets uppdrag berör förvisso riksintresseområden för kulturmiljövården, inget referensuppdrag avser dock ett helt riksintresseområde, revidering av riksintresseområden eller fördjupade riksintressebeskrivningar. Istället berör de mindre (lokala) delar av riksintresseområde, flera fall så små delar som enskilda byggnader inom riksintresseområden. Majoriteten av uppdragen berör endast planerad ny bebyggelse, förändring av bebyggelse, planering av vägar eller vindkraftsparker snarare än riksintresseområden. I ett fall anför

en referens utförd i Norge, vilket är irrelevant då uppdraget ska följa urvalskriterierna för vad som ska beskrivas i respektive riksintressebeskrivning enligt svensk lag.

Referensuppdrag som enbart till del berör riksintresseområden är inte ett relevant jämförelsematerial i sammanhanget eftersom upphandlingen omfattar revidering av hela riksintresseområden. Det är detta som menas med att referensuppdragen är på lokal nivå. Med andra ord menas att Bolagets referensuppdrag endast beskriver uppdrag som genomförts lokalt inom delar av riksintressen.

Upphandlingen omfattar revidering av femton riksintresseområden för kulturmiljövården i Östergötlands län. Av punkterna 1.2, 1.4, 5.1.1. och 5.1.2 i upphandlingsdokumentet framgår klart och tydligt vad uppdraget går ut på. Det finns inte ett behov av att explicit ange att aktuellt uppdrag gäller att revidera hela riksintresseområden för kulturmiljövården, eftersom det av upphandlingsdokumentet tydligt framgår vad som efterfrågas. Det är av vikt att anbudsgivarna visar erfarenhet av uppdrag avseende ”hela” riksintresseområden och den komplexitet detta innebär och inte endast delar av sådana. Urvalet, av vad för objekt inom ett område som pekats ut som riksintressant, är en komplex uppgift. Givet de av Riksantikvarieämbetet beslutade så kallade värdetexter som pekar ut respektive riksintresseområde så innefattar ett flertal av riksintressena historiska fysiska spår av lämningar av både riksintressekaraktär men även övriga andra typer av kulturhistoriska värdefulla objekt. Objektet som då visserligen ligger inom det geografiska riksintresset men som inte ska omfattas av utpekandet då de lämningarna saknar koppling till utpekandet i värdetexten. Bolaget har inte genom de redovisade referensuppdragen uppvisat erfarenhet vad gäller detta urvalsarbete.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i LOU. I mål om ingripande mot upphandling gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten åberopat (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har gjort gällande att kravet på att referensuppdragen ska vara liknande uppdrag är uppfyllt och att dess anbud rätteligen borde ha utvärderats. Vidare har Bolaget framfört att länsstyrelsen vid bedömningen av huruvida referensuppdragen är liknande uppdrag tillfört krav som inte ställts i det an-

nonserade upphandlingsdokumentet och som dessutom står i strid med proportionalitetsprincipen och principen om transparens. Enligt Bolaget har länsstyrelsen därutöver förfarit i strid mot principen om transparens då det ur upphandlingsprotokollet inte är möjligt att utläsa hur den har bedömt Bolagets redovisade referensuppdrag.

Länsstyrelsen har invänt att Bolaget i sitt anbud inte har visat att det har tillräcklig erfarenhet av riksintresserevideringar på den nivå som efterfrågas i avsnitten 1.2, 5.1.1 och 5.1.2 i upphandlingsdokumentet. Enligt Länsstyrelsen är Bolagets redovisade referensuppdrag inte att likställa med liknande uppdrag som aktuell upphandling avser.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det ur dokumentet ”anbudssammanställning” kan utläsas att Bolaget bedömts uppfylla ställda krav under avsnittet 3.3.3 *antikvarisk och yrkesmässig kapacitet* i upphandlingsdokumentet. Såvitt kommit fram i målet har länsstyrelsen diskvalificerat Bolaget från anbudsutvärderingen i upphandlingen på den grunden att kravet på att referensuppdrag ska vara liknande uppdrag under avsnitt 5.1.3 *Referenser* i upphandlingsdokumentet bedömts inte vara uppfyllt.

Under avsnittet 5.1.3 *Referenser* i upphandlingsdokumentet anges bl.a. att anbudsgivaren ska redovisa minst tre referensuppdrag gällande liknande uppdrag, från de fem senaste åren. Anbudsgivarna ska redovisa respektive referensuppdrag innehållande bl.a. uppdragets omfattning och innehåll samt beskrivning som visar att ovan ställda krav uppfylls. I avsnitten 5.1.3.2–5.1.3.3 *Referensuppdrag 1–3* kan vidare utläsas att länsstyrelsen kommer att bedöma huruvida referensuppdragen utförts i likhet med det uppdrag som upphandlingen avser, enligt sin uppdragsbeskrivning. I avsnitten 1.2, 5.1.1 och 5.1.2 upphandlingsdokumentet beskrivs uppdraget. Under avsnittet 5.1.3.1 *Krav på referensuppdrag* återfinns också ett förtydligande av vad som avses med begreppet ”liknande uppdrag”. I nämnda avsnitt anges bl.a.

att ”offererad/e konsult/er ska ha dokumenterad kompetens och erfarenhet av liknande uppdrag som denna upphandling avser, dvs inventeringar, beskrivningar och värderingar av riksintresseområden för kulturmiljövården bestående av historiska miljöer med fornlämningar, bebyggelsemiljöer och kulturhistoriska landskap. Konsulten ska kunna göra prioriteringar i fält efter en inventeringsmetodik med relevans för uppdraget”.

Enligt förvaltningsrätten bör begreppet ”liknande uppdrag” förstås utifrån en tolkning av det som har angetts i ovan nämnda delar av upphandlingsdokumentet. Vid en tolkning av innebörden av kravet referensuppdrag bör enligt förvaltningsrätten vidare den upphandlande myndigheten ges ett visst tolkningsföreträde. Ett sådant tolkningsföreträde måste dock tillämpas inom ramen för de grundläggande principerna, särskilt principen om transparens.

Förvaltningsrätten anser att det ur begreppsförklaringen av ”liknande uppdrag” under avsnittet 5.1.3.1 och de aktuella uppdragsbeskrivningar i upphandlingsdokumentet tillräckligt tydligt kan utläsas att uppdraget som är föremålet för upphandlingen innefattar bl.a. revidering av hela riksintresseområden för kulturmiljövården och fördjupade riksintressebeskrivningar. Det har således inte kommit fram något vägande skäl att tolka det ställda kravet på att referensuppdrag ska vara liknande uppdrag på annat sätt än vad länsstyrelsen har gjort gällande i målet. Enligt förvaltningsrätten har det aktuella kravet inte heller varit behäftat med sådan oklarhet att transparensprincipen har trätts för när. Länsstyrelsen kan inte heller anses ha tillfört krav som inte ställts i det annonserade upphandlingsdokumentet vid bedömningen av referensuppdragen. Vad Bolaget har anfört i denna del utgör således inte grund för ingripande mot upphandlingen.

Bolaget har även gjort gällande att länsstyrelsen genom att likställa begreppet liknande uppdrag med fördjupade och uppdaterade riksintressebeskrivningar har ställt krav som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå

syftet med upphandlingen. Därtill har Bolaget framfört att det finns ett begränsat antal aktörer på marknaden som enbart har arbetat med riksintresse-revideringar och att kravet avseende referensuppdrag därmed har en konkurrensbegränsande effekt.

Länsstyrelsen har invänt bl.a. att det är av vikt att anbudsgivarna visar erfarenhet av uppdrag avseende ”hela” riksintresseområden och den komplexitet detta innebär och inte endast delar av sådana. Urvalet, av vad för objekt inom ett område som pekats ut som riksintressant, är en komplex uppgift och central del av uppdraget som är föremålet för upphandlingen.

En upphandlande myndighet är fri att bestämma hur upphandlingsdokumenten i en upphandling ska utformas samt kriterierna för tilldelning av kontrakt, så länge de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU iakttas. Principen om proportionalitet innebär att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav än vad som behövs och är ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen. Kraven ska således alltså ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas.

Kravet på att referensuppdragen ska avse liknande uppdrag som innefattar bl.a. revidering av hela riksintresseområden och fördjupade riksintressebeskrivningar (se avsnitt 5.1.1. i upphandlingsdokumentet) är enligt förvaltningsrätten lämpligt för syftet att utröna huruvida anbudsgivarna har kunskap och erfarenhet att utföra uppdrag av den karaktär som upphandlingen omfattar. Kravet får anses ha ett naturligt samband med det som upphandlingen avser och det kan inte heller anses gå utöver vad som är nödvändigt för den aktuella upphandlingen. Kravet får således anses stå i rimlig proportion till föremålet för upphandlingen. Vidare har, såvitt kommit fram i målet, tre anbudsgivare bedömts uppfylla kravet avseende referensuppdrag. Enligt förvaltningsrätten finns det i målet inte ett tillräckligt stöd för att det aktuella kravet skulle medföra en sådan konkurrensbegränsande effekt som inte

kan godtas vid en proportionalitetsbedömning eller som medför att en viss leverantör gynnas på andra leverantörers bekostnad.

Förvaltningsrätten finner att inget annat kommit fram än att länsstyrelsen har bedömt Bolagets och övriga anbudsgivares referensuppdrag i enlighet med vad som anges i upphandlingsdokumentet. Den omständigheten att länsstyrelsen i upphandlingsprotokollet inte närmare har redogjort för sin bedömning av Bolagets samtliga referensuppdrag innebär enligt förvaltningsrätten inte att länsstyrelsen har förfarit i strid mot transparensprincipen. Vad Bolaget har gjort gällande i denna del utgör således inte grund för ingripande mot upphandlingen.

Vid överprövning bör utgångspunkten vara att den upphandlande myndigheten har bäst förutsättningar att bedöma anbuden utifrån de krav som ställts i upphandlingsdokumenten (jfr t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 2304-12). Enligt förvaltningsrätten får en upphandlande myndighet därmed anses ha ett stort utrymme att bedöma om återopade referensuppdrag uppfyller krav på att vara liknande uppdrag som det som är föremål för upphandlingen, under förutsättning att det sker på objektiva grunder och inom ramen för upphandlingsdokumentet.

Förvaltningsrätten konstaterar att kravet på att referensuppdrag ska avse liknande uppdrag under avsnittet *5.1.3 Referenser* utgör ett obligatoriskt krav och att en bristande uppfyllelse av kravet således bör föranleda att anbudet inte kan godtas (jfr HFD 2016 ref. 37). I aktuellt fall har länsstyrelsen bedömt att Bolagets redovisade referensuppdrag inte berör ett helt riksintresseområde för kulturmiljövård, revidering av riksintresseområden eller fördjupade riksintressebeskrivningar. Länsstyrelsen har därför ansett att inget av Bolagets redovisade referensuppdrag är att anses som liknande uppdrag. Förvaltningsrätten finner att det utifrån vad Bolaget har återopat i målet inte

har kommit fram skäl för att göra någon annan bedömning i detta hänseende. Bolaget har således inte genom de redovisade referensuppdrag i sitt anbud förmått att visa att det utfört tre liknande uppdrag. Bolaget har därmed inte uppfyllt ett obligatoriskt krav i upphandlingen och länsstyrelsen har således rätteligen diskvalificerat Bolaget från vidare deltagande i upphandlingen.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det inte har kommit fram skäl för ingripande mot upphandlingen enligt 20 kap. 6 § LOU utifrån vad Bolaget har anfört. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Tomas Kjellgren
Rådman

Föredragande har varit Robert Larsson.



Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.